

Lào - quốc gia đang vươn vđn lên làm trung tâm đđn lđc cđa khu vđc - đã phđi đđng ý hoãn lđi dđ án thđy đđn đđy tranh cãi Xayaburi sau khi không thuyđt phđc đđđc các quốc gia đđng Nam Á láng giđng trong cuđc hđp cđa đđy hđi sông Mê Công (MRC) tđi tđnh Siem Reap, Campuchia, ngày 8/12. “ [Mekong countries delay Laos dam decision](#) ”

Các bđ trđđng tđ Thái Lan, Campuchia, Viđt Nam và Lào ngày 8/12 đã nhđt trí rđng cđn phđi tiđn hành nghiên cđu thêm nhđng tác đđng xuyên quốc gia vđ môi trđđng và sinh thái cđa dđ án. Trong tuyên bđ chung, các bđ trđđng cđng nêu rõ cđn nghiên cđu thêm vđ vđn đđ quđn lý, phát triđn bđn vđng và tác đđng tđ các dđ án thđy đđn trên dòng chính cđa sông Mê Công. Tuyên bđ, không mang tính pháp lý bđt buđc, cđng khđng đđnh các bđ trđđng đã nhđt trí vđ nguyên tđc trong viđc mđi Nhđt Bđn và các đđi tác phát triđn khác cùng tiđn hành các nghiên cđu. Lào là mđt trong các quốc gia nghèo và hiđn coi viđc phát triđn thđy đđn đđ bán cho các nđđc láng giđng Viđt Nam và Thái Lan mang ý nghđa sđng còn vđi sđ phát triđn trong tđđng lai. Thái Lan, nđđc sđ mua 95% sđn lđđng đđn cđa dđ án Xayaburi không phđn đđi dđ án này nhđng Viđt Nam và Campuchia phđn đđng quyđt liđt vì lo ngđi đđnh hđđng đđn nông nghiđp, ngđ nghiđp và hđ sinh thái. Hai nđđc này đđ nghđ Lào nghiên cđu kđ lđđng tác đđng trđđc khi quyđt đđnh vđ dđ án. Tuđn trđđc, Lào đã tđ ý lđc quan sđ chđng minh dđ án Xayaburi không gây tác hđi tđi hđ nguđn sông Mê Công và sđ đđđc các nđđc hđ nguđn chđp thuđn. Tuy nhiên, Campuchia cho rđng các luđn cđ khoa hđc mà phía Lào đđa ra là chđa đđ và đòi Lào phđi nghiên cđu thêm. Cùng chung quan đđm này, Viđt Nam đđ nghđ hoãn tđt cđ các kđ hođch phát triđn thđy đđn trên sông Mê Công thêm ít nhđt 10 nđm nđa đđ đánh giá tác đđng.

Kđt quđ cuđc hđp cđa MRC ngày 8/12 đđđc các chính phđ và các nhà môi trđđng hoan nghđnh. Chđ tđch MRC Lim Kean Hor nói: “Kđt quđ đđt đđđc ngày 8/12 đã cho thđy các quốc gia thành viên tiđp tđc cam kđt hđp tác khu vđc theo tinh thđn cđa

thđa thuđn Mê Công nhđm mang lđi sđ phát triđn kinh tđ mà không làm tđn hđi đđi sđng, hđ sinh thái và sđ phát triđn bđn vđng cđa khu vđc". Ông Lim nhđn mđnh: "Các nghiên cđu sâu trong tđđng lai sđ giúp 4 quđc gia thành viên MRC biđt tđđng tđn hđn vđ tác đđng và tđ đó có thđ thđo luđn viđc quđn lý và phát triđn các nguđn tài nguyên chung". Trong khi đó, các nhà hođt đđng môi trđđng cđng lđp tđc hoan nghđnh quyđt đđnh hoãn dđ án cđa Lào. Giám đđc chđđng trình đđng Nam Á thuđc Tđ chđc các dòng sông quđc tđ (IR), bà Ame Trandem, nói: "Tuyên bđ ngày 8/12 cđa MRC đã đáp lđi ý nguyđn cđa nhân dân trong khu vđc. Lào không thđ thúc đđy dđ án này khi chđa có các bđng chđng rõ ràng khđng đđnh rđng dđ án này không gây tác hđi tđi môi trđđng và hđ sinh thái". Trđđc hđi nghđ này, các nhà môi trđđng đã cđnh báo dđ án Xayaburi sđ gây thđm hđa cho 60 triđu cđ dân sđng đđc hđ nguđn con sông, và viđc Lào triđn khai dđ án này còn khđi đđu cho cuđc chđy đđa xây đđng thêm 10 đđp thđy đđn nđa trên dòng chính cđa sông Mê Công và biđn con sông này thành dòng sông chđt. Trđđc thđm hđi nghđ MRC, hđn 22.000 nhà hođt đđng môi trđđng tđ 106 quđc gia trên thđ giđi đã gđi đđn kêu gđi các bđ trđđng tham đđ cuđc hđp cđa MRC tđ bđ dđ án Xayaburi. Giđi quan sát cđng ghi nhđn sđ đđng thuđn đđt đđđc tđi Siem Reap ngày 8/12 đã thđ hiđn tinh thđn đđn kđt và hđp tác khu vđc cđa các quđc gia thành viên MRC. Trđđc thđm cuđc hđp này, mđt sđ hđc giđ Thái Lan đã cđnh báo tình hđu nghđ giđa các quđc gia lđu vđc sông Mê Công, đđc biđt là quan hđ giđa Lào vđi Viđt Nam và Campuchia, sđ bđ tđn hđi nđu Lào khđng khđng thúc đđy dđ án bđt chđp sđ phđn đđi.

Theo Bangkokpost (9/12)

Hđđng Trà (gt)